

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "สภาพ ปัญหา และความต้องการของผู้บริหาร และครูในการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ" เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการในการจัดการ เรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถม ศึกษาแห่งชาติ จำนวนทั้งสิ้น 498 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และความ ต้องการในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และครูผู้สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โรงเรียนละ 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 996 คน และได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการส่งแบบสอบถาม ทางไปรษณีย์ จำนวน 996 ฉบับ และได้แบบสอบถามคืนทั้งสิ้น จำนวน 818 ฉบับ เป็นของผู้ บริหารโรงเรียน จำนวน 409 คน และเป็นครูผู้สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต จำนวน 409 คน คิดเป็นร้อยละ 82.1 (จากโรงเรียน 409 โรงเรียน)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส ที ซี พลัส (SPSS/PC⁺: Statistical Package for the Social Sciences personal Computer Plus) และนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการแก้ไขปัญหการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวด ล้อมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนจ่านกตามสถานภาพส่วนตัวและ
ประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพ/ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	374	91.4
หญิง	35	8.6
2. อายุ		
20-24 ปี	0	0
25-29 ปี	2	0.5
30-34 ปี	6	1.5
35-39 ปี	66	16.1
40-44 ปี	125	30.6
45-50 ปี	77	18.8
50 ปี ขึ้นไป	133	32.5
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	18	4.4
ปริญญาตรี	351	85.8
สูงกว่าปริญญาตรี	40	9.8
4. สาขาวิชาที่สำเร็จ (วิชาเอก)		
ประถมศึกษา	67	16.4
ศึกษาศาสตร์	72	17.6
วิทยาศาสตร์	16	3.9
บริหารการศึกษา	8	2.0
อื่นๆ (ประวัติศาสตร์ อุตสาหกรรมศิลป์, ศิลปศึกษา, ดนตรีศึกษา คณิตศาสตร์ พลศึกษา จิตวิทยา ภาษาไทย เทคโนโลยีการเกษตร)	264	61.1

(ต่อ)

สถานภาพ/ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
5. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง		
อาจารย์ใหญ่	344	84.1
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	65	15.9
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
1-4 ปี	56	13.7
5-9 ปี	64	15.6
10-14 ปี	114	27.9
15-20 ปี	99	24.2
20ปี ขึ้นไป	76	18.6
7. เขตการศึกษาที่ตั้งโรงเรียน		
เขตการศึกษาที่ 1	16	3.9
เขตการศึกษาที่ 2	32	7.8
เขตการศึกษาที่ 3	44	10.8
เขตการศึกษาที่ 4	31	7.6
เขตการศึกษาที่ 5	26	6.3
เขตการศึกษาที่ 6	34	8.3
เขตการศึกษาที่ 7	32	7.8
เขตการศึกษาที่ 8	45	11.0
เขตการศึกษาที่ 9	47	11.5
เขตการศึกษาที่ 10	31	7.6
เขตการศึกษาที่ 11	44	10.8
เขตการศึกษาที่ 12	27	6.6

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นเพศชาย ร้อยละ 91.4 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 8.6 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 84.1 และดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ร้อยละ 15.9 ผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ร้อยละ 32.5 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาจบระดับปริญญาตรี ร้อยละ 85.8 โดยส่วนสำเร็จการศึกษาสาขา (วิชาเอก) สังคมศึกษา ร้อยละ 17.6 มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน อยู่ระหว่าง 10-14 ปี ร้อยละ 27.9

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของครูผู้สอนกลุ่มวิชาชีพเสริมประสบการณ์ชีวิต จำแนกตามสถานภาพส่วนตัวและประสบการณ์ในการสอน

สถานภาพ/ประสบการณ์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	204	49.9
หญิง	205	51.1
2. อายุ		
20-24 ปี	4	1.0
25-29 ปี	11	2.7
30-34 ปี	35	8.6
35-39 ปี	104	25.4
40-44 ปี	175	42.8
45-50 ปี	48	11.7
50 ปี ขึ้นไป	32	7.8
3. วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	38	9.3
ปริญญาตรี	364	89.0
สูงกว่าปริญญาตรี	7	1.7
4. สาขาวิชาที่สำเร็จ		
ประถมศึกษา	116	28.4
สังคมศึกษา	58	14.2
วิทยาศาสตร์	20	4.9
คณิตศาสตร์	18	4.4
อื่นๆ (บริหารการศึกษา พลศึกษา ภาษาไทย จิตวิทยา ศิลปศึกษา)	197	48.1
5. ประสบการณ์ในการสอน		
0-4 ปี	27	6.6
5-9 ปี	16	4.1
10-14 ปี	67	16.4
15-20 ปี	171	41.7
20 ปีขึ้นไป	128	31.2

(ต่อ)

สถานภาพ/ประเภทการณั	จำนวน	ร้อยละ
6. ประเภทการณัในการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประเภทการณัชีวิต		
1-3 ปี	64	15.6
4-6 ปี	56	13.7
7-9 ปี	26	6.4
10-12 ปี	75	18.3
13-15 ปี	60	14.7
15 ปี ขึ้นไป	128	31.3
7. หน้าที่รับผิดชอบเป็นครูประจำชั้น		
ประถมศึกษาปีที่ 1	66	16.1
ประถมศึกษาปีที่ 2	58	14.2
ประถมศึกษาปีที่ 3	63	15.4
ประถมศึกษาปีที่ 4	64	15.6
ประถมศึกษาปีที่ 5	68	16.7
ประถมศึกษาปีที่ 6	59	14.4
ไม่ได้เป็นครูประจำชั้น	31	7.6
8. เวลาที่ใช้ในการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประเภทการณัชีวิตต่อสัปดาห์		
11-15 คาบ	270	66.0
16-20 คาบ	95	23.2
21-25 คาบ	13	3.2
ตั้งแต่ 25 คาบขึ้นไป	31	7.6
9. จำนวนหน้าที่ที่รับผิดชอบจากทางโรงเรียนนอกเหนือจากการสอน		
จำนวน 1 หน้าที่	106	25.9
จำนวน 2 หน้าที่	92	22.5
จำนวน 3 หน้าที่	166	40.6
ไม่มีหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการสอน	45	11.0

* หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนอยู่ในภาคผนวก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นเพศชาย ร้อยละ 49.9 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 51.1 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 40-44 ปี ร้อยละ 42.8 ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 89.0 สำเร็จการศึกษา เอกการประถมศึกษา ร้อยละ 28.4 และมีประสบการณ์ในการสอนอยู่ระหว่าง 15-20 ปี ร้อยละ 41.8 ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมากกว่า 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 31.3 โดยมีการสอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต สูงสุด 11-15 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 66.0 ครูส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ร้อยละ 92.4 นอกจากนี้ครูยังมีหน้าที่อื่นๆที่ได้รับมอบหมายจากทางโรงเรียนให้ปฏิบัติ คนละ 1-3 หน้าที่ ร้อยละ 89 และมีครูที่มีหน้าที่เพียงการสอนอย่างเดียมเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 11

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน
 สังกัดวิทยาลัยการศึกษาด้านการจัดการในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
1. การกำหนดนโยบาย / แนวทางการจัดการเรียนการสอน สังกัดวิทยาลัยการ		
1.1 ไม่มี	10	2.4
1.2 มี โดย	399	97.6
1.21 กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร	175	42.8
1.22 ไม่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร	234	57.2
2. การกำหนดขั้นตอนการวางแผนงาน/ โครงการจัดการเรียน การสอนสังกัดวิทยาลัยการ		
2.1 ไม่มี	87	21.3
2.2 มี ได้แก่	322	78.7
2.21 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ	224	54.8
2.22 การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน	221	54.0
2.23 การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่แน่นอน	182	44.5
2.24 การกำหนดกิจกรรมและสื่อที่ใช้ให้มีความยืดหยุ่น	254	62.1
2.25 การกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานที่เหมาะสม	139	34.0
2.26 การติดตามและประเมินผล	187	45.7
3. การกำหนดให้มีการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตในการจัดการเรียนการสอนสังกัดวิทยาลัยการ		
3.1 ไม่มี	37	9.0
3.2 มี โดย	372	91.0
3.21 โรงเรียนจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรและคู่มือการวัด และประเมินผลหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตให้ครูไว้ศึกษา	258	63.1

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
3.22 โรงเรียนจัดหาหนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบที่ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาไว้ให้ครู และนักเรียนอ่าน อย่างเพียงพอ	235	57.5
3.23 โรงเรียนจัดให้มีการทำโครงการสอน (แผนการสอน ระยะยาว) ในแต่ละระดับชั้น	127	31.1
3.24 โรงเรียนจัดให้มีการทำบันทึกการสอน (แผนการสอน ระยะสั้น) ในแต่ละระดับชั้น	180	44.0
3.25 โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม	42	10.3
3.26 โรงเรียนจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมกิจกรรม เสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	75	18.3
3.27 โรงเรียนจัดส่งครูไปฝึกอบรมหรือดูงานการ จัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษานอกสถานที่	137	33.5
3.28 โรงเรียนส่งเสริมการจัดกิจกรรมทัศนศึกษา ดูงาน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของนักเรียน	121	29.6
3.29 โรงเรียนมีการรับ / ให้ การสนับสนุนชุมชน ในการทำ กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	221	54.0
4. โครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	107	26.2
4.1 ไม่มี เพราะ	61	14.9
4.11 มีครูจำนวนน้อยทำให้ไม่มีเวลา	67	16.4
4.12 ขาดงบประมาณ	37	9.0
4.13 ขาดผู้ให้ความร่วมมือสนับสนุน	33	8.1
4.14 สภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนในปัจจุบันคืออยู่แล้ว	302	73.8
4.2 มี ได้แก่	68	16.6
4.21 โครงการนำของเหลือใช้กลับมาใช้ใหม่	117	28.6
4.22 โครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำ		

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการจัดการ		
4.23 โครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดิน	65	15.9
4.24 โครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์อากาศ	33	8.1
4.25 โครงการเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด	214	52.3
5. การสนับสนุนให้ครูได้จัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
5.1 ไม่มี	0	0
5.2 มี โดย	409	100.0
5.2.1 ผู้บริหารส่งครูไปอบรมเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อม	207	50.6
5.2.2 ผู้บริหารให้คำแนะนำก่อนลงมือปฏิบัติงาน	235	57.5
5.2.3 โรงเรียนจัดหอนอกสารข้อมูลให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	171	41.8
5.2.4 ผู้บริหารให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหา	230	56.2
5.2.5 ผู้บริหารมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ความสามารถ ของผู้ปฏิบัติงาน	120	29.3
6. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษา		
6.1 ไม่มี	0	0
6.2 มี ได้แก่	409	100
6.2.1 ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์ใช้ใหม่	198	48.4
6.2.2 ตรวจตรา ดูแลการใช้พลังงานและทรัพยากรในโรงเรียน	299	73.1
6.2.3 ช่วยใช้พลังงานอย่างประหยัด	265	64.8
6.2.4 เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาความสะอาด	342	83.6
6.2.5 เข้าร่วมโครงการสิ่งแวดล้อมในและนอกโรงเรียน	200	48.9

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
6.6 นำเพื่อนครูและนักเรียนออกป่าเพื่อประโยชน์ในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	268	65.5
7. การนำระบบการติดต่อสื่อสาร ด้านการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษามาใช้ติดต่อภายในโรงเรียนและองค์กรภายนอก		
7.1 ไม่มี	0	0
7.2 มี ได้แก่	409	110
7.2.1 การกำหนดนโยบายระเบียบ หน้าที่และข้อบังคับต่างๆ ที่เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร	113	27.6
7.2.2 การจัดทำปฏิทินกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานใน เรื่องต่างๆไว้ชัดเจน	120	29.3
7.2.3 การจัดการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมของ โรงเรียน	107	26.2
7.2.4 การจัดให้มีกล่องรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนและการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม	29	7.1
7.2.5 การจัดทำหนังสือเวียนหรือบันทึกแจ้งให้ทราบ	133	32.5
7.2.6 การจัดให้มีการพบปะพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ	222	54.3
7.2.7 มีการติดต่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่		
1. ชุมชน	218	53.3
2. โรงเรียนอื่นๆ	131	32.0
3. หน่วยงานราชการ	139	34.0
4. สถาบันอุดมศึกษา	8	2.0
5. อื่นๆ (หน่วยงานเอกชน สมาธิสภาผู้แทนราษฎร)	50	12.2
8. วิธีที่ใช้ในนิเทศและติดตามการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษา		
8.1 การเยี่ยมชมชั้นเรียน	325	79.5

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการ	จำนวน	ร้อยละ
8.2 การสังเกตการสอน	269	65.8
8.3 การสอบถามความคิดเห็น	250	61.1
8.4 การให้รายงานผลการปฏิบัติงาน	177	43.3
8.5 การพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน	271	66.3
9. มีการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการส่งเสริมการจัดการเรียน โดย		
9.1 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาแก่บุคลากร ในโรงเรียน	353	86.3
9.2 จัดทำวางแผนงาน / โครงการด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา ของโรงเรียน	262	64.1
9.3 ประสานงานเพื่อการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา กับกลุ่มโรงเรียน / หน่วยงานอื่นๆ	199	48.7
9.4 ตรวจสอบ / สรุป / ติดตาม และรายงานผลการ ปฏิบัติงาน	208	50.9
9.5 ส่งเสริมการผลิตสื่อการสอนและเอกสารประกอบการ ดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษา	150	36.7

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาค้นการ
จัดการ พบว่า ส่วนใหญ่มีการกำหนดคนโยบาย / แนวทางการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อม
ศึกษา ร้อยละ 97.6 และมีการกำหนดจันตอการวางแผนงาน / โครงการการจัดการเรียนการสอน
สิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 78.7 ผู้บริหารมีการส่งเสริมการใช้หลักสูตรสร้างเสริมประสพการณ
ชีวิตในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 91.0 โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัด
โครงการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 73.8 นอกจากนี้ผู้บริหารทุกคนจัดให้มีการสนับสนุน
ครูเกี่ยวกับจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา อีกทั้งยังมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ร้อย
ละ 100 และมีจัดให้มีการติดต่อสื่อสารทั้งภายในโรงเรียนและองค์กรภายนอกในค้นการจัดการ
เรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการเยี่ยมชั้นเรียนในการนิเทศและติดตาม
การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 79.5 และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนค้น
สิ่งแวดล้อมศึกษา โดยการให้คำแนะนำแก่บุคลากรในโรงเรียน ร้อยละ 86.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน
 ตั้งแควดล้อมศึกษาด้านบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนของมีการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ทำงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนตั้งแควดล้อมศึกษา		
1.1 ไม่มี		
1.2 มี โดยพิจารณาจาก	41	10.0
1.21 วุฒิการศึกษา	368	90.0
1.22 มีความสนใจในงานด้านการจัดการเรียนการสอน ตั้งแควดล้อมศึกษา	18	4.4
	138	33.7
1.23 ครูผู้ที่ได้รับการอบรมหรือผ่านการดูงานด้านการจัด การเรียนการสอนตั้งแควดล้อมศึกษา	110	26.9
1.24 ความรู้ความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับงานด้าน การจัดการเรียนการสอนตั้งแควดล้อมศึกษา	190	46.5
1.25 บุคลิกภาพที่เหมาะสม		
2. ระดับความรู้ของครูในโรงเรียนเกี่ยวกับตั้งแควดล้อมศึกษา	98	24.0
2.1 มีความรู้อยู่ในระดับดีมาก		
2.2 มีความรู้อยู่ในระดับดี	6	1.5
2.3 มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง	169	41.3
2.4 มีความรู้อยู่ในระดับน้อย	214	52.3
	20	4.9

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ
3. การสนับสนุนในด้านการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน		
ให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนถึงแนวคิดสัมมนา		
3.1 ไม่มี	0	0
3.2 มี โดย	409	100
3.1 จัดให้มีการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับจังหวัด	26	6.4
3.2 จัดให้มีการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับอำเภอ	57	13.9
3.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมตามที่ หน่วยงานอื่นๆจัด	129	31.5
3.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมตามที่ สพช. จัด	144	35.2
3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการอาสาสมัครหรือ ไปร่วมงาน	78	19.1
3.6 จัดหาเอกสารและแหล่งค้นคว้าเพื่อการศึกษาหาความรู้	263	64.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนถึงแควดล้อมศึกษาด้านบุคลากร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีการกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรที่ทำงานด้านการจัดการเรียนการสอนถึงแควดล้อมศึกษา ร้อยละ 90.0 และมีความคิดเห็นว่าครูใน โรงเรียนมีความรู้ด้านถึงแควดล้อมศึกษาอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 52.3 ถึงแม้ว่าอย่างไรก็ตามยังจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนถึงแควดล้อมศึกษา ร้อยละ 100

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน
สิ่งแวดลอมศึกษาด้านวัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
1. การให้บริการครูผู้สอนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน สิ่งแวดลอมศึกษา		
1.1 ไม่มี	31	7.6
1.2 มี โดย	378	92.4
1.21 จัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษา ไว้ที่ห้องสมุด	301	73.6
1.22 จัดให้มีหนังสือเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษาเพื่อให้ครู ค้นคว้าประกอบการสอน	245	59.9
1.23 จัดให้มีการร่วมกันผลิตสื่อการสอนด้านสิ่งแวดลอม ศึกษาเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	92	22.5
1.24 จัดหาวิดิทัศน์ ซีดีเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษา เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	119	29.1
1.25 ให้คำแนะนำแก่ครูในการใช้สื่อการสอน	142	34.7
1.26 สนับสนุนให้ครูได้จัดทำสื่อการสอนด้านสิ่งแวดลอม ศึกษาขึ้นใช้เองโดยจัดสรรงบประมาณสำหรับซื้อ อุปกรณ์จัดทำสื่อไว้ให้	164	40.1

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนถึงแวด้อมศึกษาด้านวัสดุ อุปกรณ์ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ให้บริการเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนถึงแวด้อมศึกษา แก่ครู ผู้สอน ร้อยละ 92.4 โดยส่วนใหญ่จัดเป็นในรูปการจัดหาหนังสืออ่านเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับถึงแวด้อมศึกษาไว้ที่ห้องสมุด จัดให้มีหนังสือเกี่ยวกับถึงแวด้อมศึกษาเพื่อให้ครูค้นคว้าประกอบการสอน และสนับสนุนให้ครูได้จัดทำสื่อการสอนด้านถึงแวด้อมศึกษาขึ้นใช้เองโดยจัดสรรงบประมาณ สำหรับซื้ออุปกรณ์จัดทำสื่อไว้ให้ ร้อยละ 73.6 59.9 และ 40.1 ตามลำดับ

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน
 สังกัดมัธยมศึกษาต้นจนจบประมาณในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ต้นจนจบประมาณ	จำนวน	ร้อยละ
1. การได้รับงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและ กิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา		
1.1 ไม่มี	261	63.8
1.2 มี โดย	148	36.2
1.21 ได้รับงบประมาณจัดสรรจาก สปช. ในลักษณะของ เงินงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ	50	12.2
1.22 ได้รับงบประมาณจัดสรรจาก สปช. ในลักษณะของ วัสดุอุปกรณ์ สื่อประกอบการเรียนการสอน เอกสาร สิ่งพิมพ์ และแบบเรียน	110	26.9
1.23 ได้รับการสนับสนุนจากเอกชน ในลักษณะของเงิน งบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ	26	6.4
1.24 ได้รับการสนับสนุนจากเอกชนในลักษณะของวัสดุ อุปกรณ์ สื่อประกอบการเรียนการสอน เอกสาร สิ่งพิมพ์ และแบบเรียน	30	7.3
1.25 ได้รับการสนับสนุนจากชุมชน	94	23.0
1.26 งบประมาณชุมชนจากสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร	1	0.2

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนถึงแควดล้อมศึกษาค้น
 งบประมาณ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.8 แสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนไม่ได้รับงบ
 ประมาณเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา มีผู้บริหารเพียง
 ร้อยละ 36.2 เท่านั้นที่แสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณนี้ โดยส่วนใหญ่จะได้รับ
 งบประมาณจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในลักษณะของวัสดุ
 อุปกรณ์ สื่อประกอบการเรียนการสอน เอกสารสิ่งพิมพ์ และแบบเรียน ได้รับการสนับสนุนจาก
 ชุมชน และได้รับงบประมาณจัดสรรจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติใน
 ลักษณะของเงินงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ร้อยละ 26.9 23.0 และ 12.2
 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดลอมศึกษา
ด้านการจัดเนื้อหาในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรและคู่มือประเมินผล ตามหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง 2533 ให้อย่างเพียงพอ	368	90.9
2. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการอบรมหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการจัดทำ เอกสารประกอบหลักสูตร ในกลุ่มวิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต โดยเน้นเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดลอมศึกษา	296	72.4
3. โรงเรียนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอม ศึกษาตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนด โดยนักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ครบทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน ทักษะพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย	346	84.6
4. โรงเรียนมีการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอม ศึกษาขึ้นใช้เอง	42	10.3
5. โรงเรียนมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นเกณฑ์	409	100.0
6. โรงเรียนมีการนำแผนการสอนที่ทำร่วมกับกลุ่มโรงเรียน มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดลอม ศึกษา	100	24.4
7. โรงเรียนมีการนิเทศและการแนะนำในการจัดทำแผน การสอนสิ่งแวดลอมศึกษาให้แก่ครู	254	62.1

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน		
ด้านการจัดเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
8. จัดทำเอกสารหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การสอนตั้งแวกด้อมศึกษา ดังนี้		
8.1 แผนการสอน	337	82.4
8.2 บันทึกการสอน	319	78.0
8.3 คู่มือครู หรือคู่มือการสอน	284	69.4
8.4 เอกสารประกอบการสอน	285	69.9
8.5 แบบฝึกหัดหรือแบบปฏิบัติการ	309	75.6
8.6 ใบงานหรือใบความรู้	223	54.5
9. จัดเนื้อหาตามแผนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกลุ่มวิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		
	381	93.2
10. ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตั้งแวกด้อมศึกษาในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไว้ดังนี้		
10.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องตั้งแวกด้อม ปัญหาและสาเหตุ ตลอดจนแนวทางในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาลังแวกด้อม	393	96.1
10.2 เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่าง มนุษย์กับตั้งแวกด้อม	393	96.1
10.3 เพื่อปลูกฝังอุปนิสัยให้ตระหนักและสนใจ ตั้งแวกด้อม	393	96.1
10.4 ให้มีเจตคติ ค่านิยมและความรับผิดชอบในการ อนุรักษ์ตั้งแวกด้อม	389	95.1
10.5 เพื่อให้ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า	397	97.1
10.6 เพื่อให้สามารถตัดสินใจแก็ปัญหาตั้งแวกด้อมด้วย ตนเองภายใต้ขอบเขตและความสามารถของตน	383	93.6
10.7 เพื่อนำความรู้ด้านการอนุรักษ์ตั้งแวกด้อมมา ปรับปรุง วรรังสรรค์ ความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น	381	93.2

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
11. จัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	349	85.3
12. ท่านจัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน โดยการยกตัวอย่างสถานการณ์สิ่งแวดล้อม ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางในการ แก้ไข	381	93.2

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการ จัดเนื้อหา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรและคู่มือการประเมินผล ตามหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง 2533 ร้อยละ 90.9 นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการ ส่งเสริมให้มีการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การ จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยเน้นเกี่ยวกับการจัด การเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 72.4 โรงเรียนมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยเน้นให้นักเรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งด้าน ทักษะพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัยตามนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและใช้วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิตเป็นเกณฑ์ ร้อยละ 100 โรงเรียนมีการนำแผนการสอนที่ทำร่วมกับกลุ่ม โรงเรียน มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 24.4 และมีการสร้างหลักสูตร ท้องถิ่นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาขึ้นใช้เอง ร้อยละ 10.3 มีการนิเทศและแนะนำการจัดทำแผนการ สอนให้แก่ครู ร้อยละ 62.1 ด้านการจัดทำเอกสารหลักสูตร มีการจัดทำแผนการสอนมากที่สุด รอง ลงมาได้แก่ การทำบันทึกการสอน และเอกสารประกอบหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 82.4 78.0 และ 69.0 ตามลำดับ ครูส่วนใหญ่จัดเนื้อหาตามแผนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกลุ่มวิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต ร้อยละ 93.2 โดยครูส่วนใหญ่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้เพื่อให้ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า ร้อยละ 97.1 มีการจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ร้อยละ 85.3 และมีการจัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดย ยกตัวอย่างสถานการณ์สิ่งแวดล้อมให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุและแนวทางแก้ไข ร้อยละ 92.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอน
 สังกัดมัธยมศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้	409	100.0
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ด้าน พุทธิพิสัย	376	91.9
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ด้าน จิตพิสัย	377	92.2
4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ด้าน ทักษะพิสัย	372	91.0
5. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา ในแต่ละบทเรียน	378	92.4
6. จัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนการสอนและมีความสนใจในบทเรียน	389	95.1
7. นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการประกอบการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	378	92.4
8. จัดให้มีการนำคำขวัญ คติพจน์ หรือสาระความรู้ต่างๆ มาสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่า ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	361	88.3
9. วิธีการสอนที่ใช้ในการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา		
9.1 การบรรยาย	409	100.0
9.2 การอภิปราย	355	86.8
9.3 การใช้ศูนย์การเรียน	199	48.7
9.4 การใช้กระบวนการแก้ปัญหา	303	74.1
9.5 การใช้กระบวนการสืบสอบ	171	41.8
9.6 การใช้กระบวนการกลุ่ม	363	88.8
9.7 การใช้สถานการณ์จำลอง	230	56.2

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
9.8 การไว้วิธิตดลอง	11	2.7
9.9 การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	324	79.2
9.10 การแสดงบทบาทสมมติ	272	66.5
10. โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน	274	67.0
11. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ต่อไปนี้		
11.1 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน		
11.1.1 บรรยายโดยใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบ.	363	88.8
11.1.2 เชิญวิทยากรมาบรรยาย	15	3.7
11.1.3 ให้นักเรียนรวบรวมภาพ เอกสารและข้อมูล ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	325	79.5
11.1.4 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่าและความ สำคัญของสิ่งแวดล้อม	349	85.3
11.1.5 ให้นักเรียนวิเคราะห์ สถานการณ์ สิ่งแวดล้อมที่ กำลังเป็นปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไขหรือ จัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	297	72.6
11.1.6 ให้นักเรียนเขียนคำขวัญ บทความ หรือวาดภาพ ที่เกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	345	84.4
11.2 กิจกรรมนอกห้องเรียน		
11.2.1 โรงเรียนจัดให้มีการทัศนศึกษาสถานที่ทาง ธรรมชาติที่สำคัญ เช่น อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤษชาติ	111	27.1
11.2.2 โรงเรียนจัดให้มีนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ศึกษา	99	22.5

(ต่อ)

สภาพการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
11.2.3 โรงเรียนจัดให้มีโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม		
11.2.3.1 ไม่มี	107	26.2
11.2.3.2 มี ได้แก่	302	73.8
1. โครงการนำของเหลือใช้มาใช้ใหม่	68	16.6
2. โครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์น้ำ	117	28.6
3. โครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ดิน	65	15.9
4. โครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์อากาศ	33	8.1
5. โครงการการรักษาความสะอาด	214	52.3
11.2.4 โรงเรียนจัดให้มีชมรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	124	30.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูทุกคนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ร้อยละ 100 โดยมีการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ร้อยละ 91.9 92.2 และ 91.0 ตามลำดับ ครูส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ร้อยละ 92.4 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและมีความสนใจในบทเรียน ร้อยละ 95.1 ครูมีการนำทรัพยากรในห้องเรียนและการนำคำขวัญ คติพจน์ หรือ สารความรู้ต่างๆมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ร้อยละ 92.4 และ 88.3 ตามลำดับ วิธีการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาที่ครูใช้สอนมากที่สุด คือ การบรรยาย การใช้กระบวนการกลุ่มและการอภิปราย ร้อยละ 100 88.8 และ 86.8 ตามลำดับครูส่วนใหญ่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนโดย การบรรยายโดยใช้สื่อการสอนประกอบ การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และให้นักเรียนเขียนคำขวัญหรือบทความ ที่เกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 88.8 85.3 และ 84.4 ตามลำดับ โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ร้อยละ 67.0 สำหรับกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนจัดให้มีการทัศนศึกษาสถานที่ทางธรรมชาติที่สำคัญ ร้อยละ 27.1 จัดให้มีนิทรรศการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 49.6 นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้จัดให้มีโครงการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ร้อยละ 73.8 โครงการที่จัดให้มีมากที่สุด คือ โครงการรักษาความสะอาด ร้อยละ 52.3 นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดให้มีชมรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ร้อยละ 30.3 สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง คิดเป็นร้อยละ 67.0

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดลอมศึกษา
ด้านสื่อการเรียนการสอนโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนจัดให้มีรูปภาพ ภาพชุดเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษา	322	78.7
2. โรงเรียนจัดให้มีแผนภูมิแสดงสถิติ เนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษา.	157	38.4
3. โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร วารสาร หรือสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับ สิ่งแวดลอมศึกษา	285	69.7
4. โรงเรียนมีหนังสือเรียนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมสำหรับ ครูและนักเรียน	232	56.7
5. โรงเรียนส่งเสริมให้มีการนำวัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่นมาใช้ เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนสิ่งแวดลอมศึกษา	369	90.2
6. ท่านใช้เอกสารต่อไปนี้ในการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดลอมศึกษา		
6.1 หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์องค์การค้ำชูสภา	409	100.0
6.2 หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน	265	64.8
6.3 หนังสือเรียนที่กลุ่มโรงเรียนร่วมกันจัดทำ	110	26.9
6.4 บทความทางวิชาการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษา	190	46.5
6.5 หนังสือ วารสาร จุลสารหรือเอกสารที่มีเรื่องราว เกี่ยวกับสิ่งแวดลอมศึกษา.	268	65.0
7. มีความรู้และทักษะในการสร้างและใช้สื่อการเรียน การสอนสิ่งแวดลอมศึกษาอย่างดีพอ	304	74.3
8. โรงเรียนจัดให้มีงบประมาณสำหรับจัดทำและจัดซื้อสื่อ การเรียนการสอนสิ่งแวดลอมศึกษา	177	43.3

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีภาพชุดที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 78.7 นอกจากนี้โรงเรียนยังจัดให้มีแผนภูมิแสดงสถิติ เนื้อหาสาระต่างๆที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 38.4 และจัดให้มีเอกสาร วารสาร หรือ สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 69.7 ทางโรงเรียนมีการส่งเสริมการนำวัสดุอุปกรณ์ในห้องดินมาจัดเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน ร้อยละ 90.2 และมีงบประมาณสำหรับจัดทำและจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน ร้อยละ 43.3 ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าตนเองมีความรู้และทักษะในการสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างดีพอ ร้อยละ 74.3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของครูต่อการจัดการเรียนการสอนถึงแวดล้อมศึกษา
ด้านการวัดและประเมินผลการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
1. มีการแจ้งวัตถุประสงค์และวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนให้นักเรียนได้ทราบก่อนเรียน	351	85.8
2. มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้นักเรียนได้ทราบเพื่อ ปรับปรุงตนเอง	376	91.9
3. มีการใช้คู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 เป็นเกณฑ์ ในการวัดและประเมินผล	409	100.0
4. มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน	364	89.0
5. มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียน	304	74.3
6. มีการประเมินผลการเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ศึกษาตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	409	100.0
7. มีการวัดผลการเรียน โดย		
7.1 การสังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	375	91.7
7.2 พิจารณาคุณค่าของผลงานที่มอบหมายให้นักเรียน ปฏิบัติ	386	94.4
7.3 ทดสอบโดยใช้ข้อสอบปรนัย	374	91.4
7.4 ทดสอบโดยใช้ข้อสอบอัตนัย	317	77.5
7.5 สอบปากเปล่า	357	87.3
7.6 ตรวจสอบแบบฝึกหัด	382	93.4

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนถึงแวดล้อมศึกษาด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ครูส่วนใหญ่มีการแจ้งวัตถุประสงค์และ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน ร้อยละ 85.8 และมีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้นักเรียนได้ทราบเพื่อปรับปรุงตนเอง ร้อยละ 91.9 ครูมีการใช้คู่มือวัดและประเมินผลตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) เป็นเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน และทำการประเมินผลการเรียนการสอนในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 100 ครูส่วนใหญ่ได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนก่อนเรียน ร้อยละ 74.3 วิธีการวัดผลการเรียนที่ครูนำมาใช้มากที่สุด ได้แก่ การพิจารณาคุณค่าของผลงานที่มอบหมายให้นักเรียนปฏิบัติ ร้อยละ 99.4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อปัญหาการบริหารจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา
ด้านการจัดการในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดการ	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		ระดับของปัญหา									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ									
					1	2	3	4						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.				
1. นโยบาย / แนวทางการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาจากกระทรวง ศึกษาธิการกำหนดไว้ไม่ชัดเจน	30	7.3	379	92.7	44	10.8	141	34.5	142	34.7	52	12.7	2.53	0.87
2. โรงเรียนไม่มีนโยบาย / แนวทางการจัด การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาที่ชัดเจน	24	5.9	385	94.1	44	10.8	136	33.3	158	38.6	49	12.0	2.55	0.85
3. โรงเรียนไม่มีการวางแผนการจัด การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	19	4.6	390	95.4	50	12.2	132	32.3	120	29.3	88	21.5	2.63	0.97
4. ผู้ปฏิบัติงานไม่มีส่วนร่วมในการ กำหนด นโยบาย / แนวทางการ จัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	26	6.4	383	93.6	70	17.1	121	29.6	114	27.9	78	19.1	2.52	1.01
5. ครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดการ เรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	37	9.0	372	91.0	82	20.0	123	30.1	118	28.9	49	12.0	2.36	0.47

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		ระดับของปัญหา											
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4								
6. ครูขาดการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนการสอน	6	1.5	403	98.5	77	18.8	101	24.7	149	36.4	76	18.6	2.56	1.00
7. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง	10	2.4	399	97.6	77	18.8	101	24.7	136	33.3	85	20.8	2.57	1.03
8. ครูตั้งวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับแผนงาน	16	3.9	393	96.1	53	13.0	155	37.9	132	32.3	53	13.0	2.47	0.89
9. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	20	4.9	389	45.1	57	13.9	121	29.6	161	39.4	50	12.2	2.52	0.90
10. ครูไม่เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมศึกษา	49	12.0	360	88.0	84	20.5	119	29.1	121	29.6	36	8.8	2.30	0.94

สิ่งแวดล้อมศึกษา

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		ระดับของปัญหา											
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4								
ด้านการจัดการ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ								
11.ครูมีภาระหน้าที่อื่นอีกมากทำให้ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	13	3.2	396	96.8	64	15.6	87	21.3	124	30.3	121	29.6	2.76	1.06
12. ครูไม่ร่วมเสนอความคิดเห็นในการวางแผนจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	29	7.1	380	92.1	92	22.5	145	35.5	113	27.6	30	7.3	2.21	0.90
13.ครูไม่ได้รับการอบรม หรือดูงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	103	25.2	306	74.8	26	6.4	71	17.4	116	28.4	93	22.7	2.90	0.93
14.ครูไม่ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่และข้อบังคับของทางโรงเรียน	50	2.2	359	87.8	100	24.4	157	38.4	82	20.0	20	4.9	2.06	0.85
15.โรงเรียนไม่มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน	101	24.7	308	75.3	91	22.2	101	24.7	83	20.3	33	8.1	2.19	0.98

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา											
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	\bar{X} S.D.								
16. โรงเรียนไม่มีการประสานงานโดยตรงกับ ผู้ปฏิบัติงาน	33	8.1	376	91.1	109	26.7	158	38.6	70	17.1	39	9.5	2.10	0.94
17. โรงเรียนขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ได้แก่														
4.1 ชุมชน	57	13.9	352	86.1	119	29.1	108	26.4	77	18.8	48	11.7	2.15	1.04
4.2 โรงเรียนอื่นๆ	48	11.7	361	88.3	89	21.8	128	31.3	95	23.2	49	12.0	2.29	0.99
4.3 หน่วยงานของรัฐ	36	8.8	373	91.2	59	14.4	100	24.4	125	30.6	89	21.8	2.65	1.01
4.4 สถาบันอุดมศึกษา	64	15.6	345	88.4	55	13.4	66	16.1	102	24.9	122	29.8	2.84	1.08
4.5 องค์กรเอกชน	66	16.1	343	83.9	49	12.0	78	19.1	114	27.9	102	24.9	2.78	1.03
รวม	835	9.7	7754	90.3	1497	17.4	2249	28.5	2488	28.9	1335	15.5		

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการบริหารเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตั้งแวก
 ด้อมศึกษาด้านการจัดการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการจัดการ ร้อยละ 90.3 และไม่มี
 ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 9.7 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับมาก ร้อยละ 28.9 เมื่อ
 พิจารณาในรายละเอียด พบว่า ปัญหาครูขาดการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน
 ก่อนการจัดการเรียนการสอน ปัญหาครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการเรียนการ
 สอนตั้งแวกด้อมศึกษา และปัญหาครูมีหน้าที่อื่นอีกมากทำให้ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับ
 การจัดการเรียนการสอนตั้งแวกด้อมศึกษา ร้อยละ 98.5 97.6 และ 96.8 ตามลำดับ ซึ่งจัดเป็น
 ปัญหาระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 25.6 25.7 27.6 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา
 ด้านบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร	ไม่มีปัญหา		ระดับของปัญหา				\bar{X} S.D.							
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
1. ครูมีจำนวนไม่เพียงพอ	36	8.8	373	91.2	58	14.2	70	17.1	90	22.0	55	37.9	2.92	1.11
2. ครูขาดความรู้และทักษะในกระบวนการสอน ที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจ ในเนื้อหาวิชา	11	2.7	398	97.5	57	13.9	126	30.8	161	39.4	54	13.2	2.53	0.90
3. ครูมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสิ่งแวดล้อมที่จะ นำเสนอไม่เพียงพอ	20	4.9	389	95.1	60	14.7	134	32.8	142	34.7	53	13.0	2.48	0.91
รวม	67	5.5	1160	94.5	175	14.3	330	26.8	393	32.0	262	21.4		

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการบริหารการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านบุคลากรตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านบุคลากร ร้อยละ 94.6 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 5.4 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับมาก ร้อยละ 32.0 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดว่าเป็นปัญหา คือ การที่ครูขาดความรู้และทักษะในกระบวนการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและเข้าใจในเนื้อหาวิชา ร้อยละ 91.2 ซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.53

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา
 วัตถุประสงค์ในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ระดับของปัญหา				\bar{X}	S.D.									
	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	1	2			3	4							
ด้านวัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.					
1. ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง	10	2.4	399	97.6	53	13.0	90	22.0	154	37.7	102	24.9	2.76	0.4	
2. ครูมีชั่วโมงสอนมากไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ	8	2.0	401	98.0	37	9.0	47	11.5	124	30.3	193	47.2	3.18	0.97	
3. ครูมีความรู้และทักษะในการใช้สื่อไม่เพียงพอ	13	3.2	396	96.8	74	18.1	138	33.7	126	30.8	58	14.2	2.42	0.96	
4. ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากรอื่นเมื่อไปขอืมสื่อ	24	5.9	385	94.1	78	19.1	102	24.9	122	29.8	83	20.3	2.55	1.04	
5. ครูไม่ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นสื่อประกอบ	19	4.6	390	95.4	96	23.5	137	33.5	119	29.1	38	9.3	2.25	0.94	
การสอน	รวม	74	3.6	1971	96.4	338	16.5	514	25.1	645	31.6	474	23.2		

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนถึงเวดล้อมศึกษาด้านวัสดุ อุปกรณ์ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 96.4 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 3.6 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับมาก ร้อยละ 31.6 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาครูมีชั่วโมงสอนมากไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ ร้อยละ 98.0 ซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.18

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารจัดการเรียนการสอนตั้งแต่วัดล้อมศึกษา
 ด้านงบประมาณในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		ระดับของปัญหา				\bar{X}	S.D.				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	1	2	3	4						
1. การไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ	20	4.9	389	95.1	17	4.2	61	14.9	115	28.1	196	47.9	3.26	0.88
ในการปฏิบัติงานตามแผนในการจัดการเรียน														
สอนตั้งแต่วัดล้อมศึกษา														
2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ / จัดทำ	16	3.9	393	96.1	32	7.8	46	11.2	106	25.9	209	51.1	3.25	0.96
สื่อการเรียนการสอนตั้งแต่วัดล้อมศึกษา														
3. โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณสำหรับส่งครู	36	8.8	373	91.2	58	14.2	70	17.1	90	22.0	155	37.9	2.92	1.11
ไปอบรม ดูงาน														
รวม	72	5.9	1155	94.1	107	8.7	177	14.5	311	25.3	560	45.6		

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนตั้งแวดล้อมศึกษาด้านงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านงบประมาณ ร้อยละ 94.1 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 95.9 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับมากที่สุด ร้อยละ 45.6 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการปฏิบัติตามแผนในการจัดการเรียนการสอนตั้งแวดล้อมศึกษา ร้อยละ 95.1 ซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.26

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ร้อยละของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อปัญหาการบริหารในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา			
	ร้อยละ	ร้อยละ	1		ระดับของปัญหา	
			ร้อยละ	ร้อยละ	2	3
1. ด้านการจัดการ	9.7	90.3	7.4	28.5	28.9	15.5
2. ด้านบุคลากร	5.5	94.5	14.3	26.8	32.0	21.4
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.6	96.4	16.5	25.1	31.6	23.2
4. ด้านงบประมาณ	5.9	94.1	8.7	14.4	25.3	45.6
รวม	6.2	93.8	14.2	23.7	29.5	26.4

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนถึงแวกด้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนถึงแวกด้อมศึกษาโดยรวม ร้อยละ 93.8 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 6.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ ร้อยละ 96.4 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็น ปัญหาระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 31.6

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดการเนื้อหา
ในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		ระดับของปัญหา				\bar{X}	S.D.				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	1	2	3	4						
1. โรงเรียนจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตร และคู่มือวัดและประเมินผลตามหลักสูตร ประถมศึกษา 2521 ฉบับปรับปรุง 2533 ให้ครูได้ไม่เพียงพอ	15	28.1	294	71.9	113	27.6	105	25.7	43	10.5	33	8.1	1.99	0.99
2. โรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตรกลุ่มวิชาส่งเสริม- ประสิทธิภาพชีวิตโดยเน้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	88	21.5	321	78.5	87	21.3	71	17.4	129	31.5	34	8.3	2.34	0.99
3. สปอ. , สปอ. และกลุ่มโรงเรียน ไม่มีการ ร่วมกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ศึกษาตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	57	13.9	352	86.1	41	10.0	85	20.8	141	34.5	85	20.8	2.77	0.95

(ต่อ)

	ไม่มีปัญหา				มีปัญหา				ระดับของปัญหา							
	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		1		2		3		4	
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	\bar{X}
7.1 แผนการสอน	90	22.0	319	78.0	64	15.6	80	19.6	115	28.1	60	14.7	2.54	1.01		
7.2 บันทึกการสอน	86	21.0	323	79.0	64	15.6	86	21.0	133	32.5	40	9.8	2.46	0.95		
7.3 คู่มือครู หรือ คู่มือการสอน	57	13.9	352	86.1	86	21.0	69	16.9	124	30.3	73	17.8	2.52	1.08		
7.4 เอกสารประกอบการสอน	53	13.0	356	87.0	64	15.6	77	18.8	128	31.3	87	21.3	2.67	1.04		
7.5 แบบฝึกหัด หรือ แบบปฏิบัติการ	54	13.2	355	86.8	57	13.9	89	21.8	143	35.0	66	16.1	2.61	0.97		
7.6 ใบงานหรือใบความรู้	49	12.0	360	88.0	42	10.3	93	22.7	160	39.1	65	15.9	2.69	0.90		
8. การจัดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้ตรงตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรทำได้อีก	30	7.3	379	92.7	61	14.9	115	28.1	160	39.1	43	10.5	2.49	0.89		
9. การจัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนใน การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทำได้อีก	40	9.8	369	90.2	76	18.6	16	28.4	135	33.0	42	10.3	2.39	0.94		
10. การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม นั้นทำได้อีก	25	6.1	384	93.9	48	11.7	115	28.1	164	40.1	57	13.9	2.60	0.89		

(ต่อ)

	ระดับของปัญหา													
	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา										
	1	2	3	4										
การจัดการเรียนการสอนด้านการจัดเนื้อหา														
จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ \bar{X} S.D.														
11. การนำเสนอหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่อไป														
ในการนำไปจัดการเรียนการสอน														
11.1 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห														
สิ่งแวดล้อมทางดิน	24	5.9	385	94.1	54	13.2	108	26.4	172	42.1	51	12.5	2.57	0.89
11.2 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห														
สิ่งแวดล้อมทางน้ำ	31	7.6	378	92.4	52	12.7	100	24.4	146	35.7	80	19.6	2.67	0.96
11.3 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห														
สิ่งแวดล้อมทางอากาศ	31	7.6	378	92.4	64	15.6	97	23.7	146	35.7	71	17.4	2.59	0.98
11.4 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห														
สิ่งแวดล้อมทางเสียง	45	11.0	364	89.0	81	19.8	102	24.9	125	30.6	56	13.7	2.43	1.00
11.5 การป้องกันแก้ไขปัญหภาวะเรื้อร														
การจก	55	13.4	354	86.6	66	16.1	74	18.1	123	30.1	91	22.2	2.68	1.25
11.6 การป้องกันแก้ไขปรากฏการณ์เอลนี	44	10.8	365	89.2	49	12.0	69	16.9	106	25.9	141	34.5	2.93	1.05
รวม	1102	12.8	7487	87.2	1354	15.8	1962	22.8	2806	32.7	1365	15.9		

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเนื้อหาตามความคิดเห็นของครู พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการจัดเนื้อหา ร้อยละ 87.2 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 12.8 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับมาก ร้อยละ 31.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาที่พบมาก ได้แก่ ปัญหาการนำความรู้ในเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์การป้องกันและการแก้ไขปัญหาสังแวดล้อมทางดินไปจัดการเรียนการสอน ปัญหาการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ทำได้ยาก และปัญหาการจัดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทำได้ยาก ร้อยละ 94.1 93.9 และ 92.7 ซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.57 2.60 และ 2.49 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่วัยเด็กถึงมัธยมศึกษา
 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

	ระดับของปัญหา				จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ \bar{X} S.D.									
	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา	1	2		3	4							
การจัดการเรียนการสอน														
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X} S.D.					
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ														
วัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาในบทเรียน	34	8.3	375	91.7	79	19.3	144	35.2	119	29.1	33	8.1	2.28	0.90
ทำได้ยาก.														
2. การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ														
วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยทำได้ยาก	29	7.1	380	92.9	80	19.6	146	35.7	131	32.0	23	5.6	2.26	0.86
3. การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ														
วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยทำได้ยาก	26	6.4	383	93.6	64	15.6	114	27.9	164	40.1	41	10.0	2.48	0.89
4.การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ														
วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยทำได้ยาก	22	5.4	387	94.6	70	17.1	140	34.2	133	32.3	44	10.8	2.39	0.91
5. ครูไม่มีเวลาในการเตรียมตัวจัดกิจกรรมการเรียน														
การสอน เนื่องจากมีหน้าที่อื่นนอกเหนือจาก	43	10.5	366	89.5	58	14.2	123	30.1	126	30.8	59	14.4	2.51	0.94
การสอนที่ได้รับจากทางโรงเรียน														

	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา				ระดับของปัญหา			
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	
	1	2	3	4						

การจัดการเรียนการสอน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

6. ความรู้และทักษะในการใช้วิธีการสอน

ดังต่อไปนี้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน
ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา

6.1 การบรรยาย	103	25.2	306	74.8	113	27.6	135	33.0	42	10.3	16	3.9	1.87	0.84
6.2 การอภิปราย	89	21.8	320	79.2	121	29.6	129	31.5	58	14.2	12	2.9	1.88	0.83
6.3 การใช้ศูนย์การเรียน	42	10.3	367	89.7	63	15.4	138	33.7	121	29.6	45	11.0	2.40	0.91
6.4 การใช้กระบวนการแก้ปัญหา	51	12.5	358	88.5	78	19.1	123	30.1	125	30.6	32	7.8	2.31	0.91
6.5 การใช้กระบวนการสืบสอบ	53	13.0	356	87.0	61	14.9	128	31.3	120	29.3	47	11.5	2.43	0.92
6.6 การใช้กระบวนการกลุ่ม	86	21.0	323	79.0	100	24.4	126	30.8	71	17.4	26	6.4	2.07	0.92
6.7 การใช้สถานการณ์จำลอง	52	12.7	357	87.3	83	20.3	135	33.0	97	23.7	42	10.3	2.27	0.95
6.8 การใช้วีดิทัศน์	59	14.4	350	85.6	71	17.4	123	30.1	91	22.2	65	15.9	2.40	1.01
6.9 การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	49	12.0	360	88.0	60	14.7	138	33.7	113	27.6	49	12.0	2.42	0.92
6.10 การแสดงบทบาทสมมติ	68	16.6	341	83.4	71	17.4	147	35.9	105	25.7	18	4.4	2.21	0.83

7. ท่านไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

8. โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการนำ

นักเรียนไปทัศนศึกษา

72	17.6	337	82.4	99	24.2	106	25.9	95	23.2	37	9.0	2.21	0.99
31	7.6	378	92.4	20	4.9	54	13.2	99	24.2	205	50.1	3.29	0.90

การจัดการเรียนการสอน	ระดับของปัญหา													
	ไม่มีปัญหา	มีปัญหา												
	1	2	3	4										
จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ	\bar{x}	S.D.												
9. ทำนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป														
9.1 การบรรยายโดยใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบ	72	17.6	337	82.4	91	22.2	142	34.7	74	18.1	30	7.3	2.13	0.91
9.2 การให้นักเรียนรวบรวมภาพและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม	62	15.2	347	84.8	67	16.4	142	34.7	114	27.9	24	5.9	2.27	0.85
9.3 การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม	54	13.2	355	86.8	91	22.2	125	30.6	114	27.9	25	6.1	2.21	0.89
9.4 การให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางแก้ไขหรือจัดทำโครงการเกี่ยวกับกรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	32	7.8	377	92.2	62	15.2	133	32.5	143	35.0	39	9.5	2.42	0.88
9.5 การให้นักเรียนเขียนชิ้นส่วนวิทยุบทความ หรือวาคคาพที่เกี่ยวกับความสำคัญของ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	58	14.2	351	85.8	101	24.7	126	30.8	95	23.2	29	7.1	2.15	0.93
รวม	1187	13.2	7811	86.8	1703	18.9	2817	31.3	2350	26.1	941	10.5		

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนถึงแคว้นมัธยมศึกษาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครู พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการจัดการกิจกรรม ร้อยละ 86.8 และไม่มีปัญหาร้อยละ 13.2 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 31.3 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรณวิદุ์ประสงค้ด้านทักษะพิสัย ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรณวิદุ์ประสงค้ด้านจิตพิสัย ปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรณวิદุ์ประสงค้ด้านพุทธิพิสัย ร้อยละ 94.6 93.6 และ 92.9 ตามลำดับ โดยจัดเป็นปัญหาระดับน้อย ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 2.39 2.48 และ 2.26 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา
 ด้านสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา				มีปัญหา				ระดับของปัญหา					
	จำนวน ร้อยละ				จำนวน ร้อยละ									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
1. ห้องสมุด โรงเรียนขาดแคลนหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา สำหรับ นักเรียนศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน	30	7.3	379	92.7	29	7.1	101	24.7	140	34.2	109	26.7	2.87	0.96
2. ไม่มีคู่มือครูเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัด การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	43	10.5	366	89.5	52	12.7	119	29.1	130	31.8	65	15.9	2.57	0.94
3. โรงเรียนขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	19	4.6	390	95.4	33	8.1	108	26.4	136	33.3	113	27.6	2.84	0.94
4. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำและ จัดซื้อสื่อการเรียนการสอน	11	2.7	398	87.3	38	9.3	65	15.9	156	38.1	139	34.0	2.99	0.95
5. ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อ การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	37	9.0	372	91.0	35	8.6	138	33.7	150	36.7	49	12.0	2.57	0.84
6. ครูมีความรู้และทักษะในการใช้สื่อการเรียน การสอนไม่เพียงพอ	41	10.0	368	90.0	67	16.4	154	37.7	114	27.9	33	8.1	2.31	0.87

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนถึงแวด้อมศึกษาค้น
 ต่อการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครู พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านต่อการเรียน
 การสอน ร้อยละ 92.4 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 7.6 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหา
 ระดับมาก เป็นร้อยละ 30.7 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาโรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ
 ประมาณในการจัดทำและจัดซื้อต่อการเรียนการสอน ห้องสมุดโรงเรียนขาดแคลนหนังสือ
 เอกสารสิ่งพิมพ์ เกี่ยวกับสิ่งแวด้อมศึกษาสำหรับนักเรียนค้นคว้าประกอบการเรียน และปัญหาครู
 ขาดทักษะในการสร้างต่อการเรียนการสอนถึงแวด้อมศึกษา ร้อยละ 95.4 92.7 และ 91.0 ตาม
 ลำดับ ซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.84 2.57 และ 2.87 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ต่อ)

	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา				ระคัมของปัญหา				X	S.D.		
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ				
การจัดการเรียนการสอน	63	15.4	346	84.6	62	15.2	125	30.6	129	31.5	30	7.3	2.37	0.88
ด้านการวัดและประเมินผล														
6.ผลจากการประเมินไม่ได้นำมาปรับปรุงการจัด														
การเรียนการสอนของครู	278	11.3	2176	88.6	353	14.4	731	29.8	812	33.0	80	11.4		
รวม														

ศูนย์บริการ
มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการวัดและประเมินผลตามความคิดเห็นของครู พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ร้อยละ 88.6 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 11.3 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากที่สุดเป็นปัญหาระดับมาก ร้อยละ 33.0 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหานักเรียนขาดความรู้และทักษะการทำข้อสอบอัตนัย ปัญหาการวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ทั้งด้าน ทักษะพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยทำได้ยาก และ ปัญหาครูมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อวัดความรู้ของนักเรียน ร้อยละ 94.6 91.7 และ 91.7 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.62 2.48 และ 2.41 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ร้อยละของความคิดเห็นของครูต่อปัญหาการจัดการสอนสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		มีปัญหา		ระดับของปัญหา							
	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	1		2		3		4	
					ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
1. ด้านการจัดเนื้อหา	12.8	12	87.2	87	15.8	15	22.8	22	32.7	32	15.9	15
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	13.2	13	86.8	86	18.9	18	31.3	31	26.1	26	10.5	10
3. ด้านสื่อการสอน	7.6	7	92.4	92	10.7	10	27.7	27	34.4	34	19.3	19
4. ด้านการวัดและประเมินผล	11.3	11	88.6	88	14.4	14	29.8	29	33.0	33	11.4	11
รวม	11.2	11	88.8	88	15.0	15	27.9	27	31.6	31	14.3	14

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนโดยรวม ร้อยละ 88.4 และไม่มีปัญหา ร้อยละ 11.6 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาด้าน สื่อการสอน ร้อยละ 92.4 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดเป็นปัญหาระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 30.7

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหา
การบริหารจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาค้นคว้าด้านการจัดการในโรงเรียนประถมศึกษา

การบริหารงานจัดการเรียนการสอน	ระดับของความต้องการในการแก้ปัญหา													
	1	2	3	4										
จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ										
1. นโยบาย / แนวทางการจัดการเรียนการสอน	24	5.9	385	91.4	22	5.4	58	14.2	193	47.2	72	27.4	3.03	0.82
สิ่งแวดล้อมศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ														
กำหนดค่าไว้ชัดเจน														
2. โรงเรียนไม่มีนโยบาย / แนวทางการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	24	5.9	385	94.1	19	4.6	96	23.5	173	42.3	97	23.7	2.90	0.83
ที่ชัดเจน														
3. โรงเรียนไม่มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	13	3.2	396	96.8	30	7.3	79	19.3	156	38.1	131	32.0	2.90	0.91
4. ผู้ปฏิบัติงานไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย / แนวทางการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	19	4.6	390	95.4	43	10.5	84	20.5	127	31.1	136	33.3	2.91	1.00
รวม	80	4.9	1556	95.1	114	6.9	317	19.4	649	39.7	476	29.1		

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ									
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4						
5. ครูไม่เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	34	8.3	375	91.5	49	12.0	85	20.8	132	32.3	109	26.7	2.80	1.00
6. ครูขาดการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนการสอน	12	2.9	397	97.1	41	10.0	94	23.0	165	40.3	97	23.7	2.80	0.93
7. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง	12	2.9	397	97.1	41	10.0	96	23.5	144	35.2	116	28.4	2.84	0.96
8. ครูตั้งวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับแผนงาน	16	3.9	393	96.1	43	10.5	109	26.7	196	41.3	72	17.6	2.69	0.90
9. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	14	3.4	395	96.6	44	10.8	111	27.6	146	35.7	94	23.0	2.73	0.95
10. ครูไม่เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมศึกษา	27	6.6	382	93.4	74	18.1	112	27.4	121	29.6	75	18.3	2.52	1.02

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา		ระดับของปัญหา											
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4								
11. ครูมีภาระหน้าที่อื่นอีกมากทำให้ไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	14	3.4	395	96.6	44	10.8	111	27.1	146	37.5	94	23.0	2.73	0.95
12. ครูไม่ร่วมเสนอความคิดเห็นในการวางแผนจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	27	6.6	382	93.4	74	18.1	112	27.4	121	29.6	75	18.3	2.52	1.02
13. ครูไม่ได้รับการอบรม หรือดูงาน ด้านการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	13	3.2	396	96.8	40	9.8	77	18.8	144	35.2	135	35.0	2.94	0.97
14. ครูไม่ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่และข้อบังคับของทางโรงเรียน	19	4.6	390	95.4	61	14.9	129	31.5	143	35.0	57	13.9	2.50	0.93
15. โรงเรียนไม่มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน	105	25.7	304	74.3	63	15.4	101	24.77	99	24.2	41	10.0	2.39	0.96

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีปัญหา				ระดับของปัญหา									
	1	2	3	4	จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ \bar{X} S.D.									
16. โรงเรียนไม่มีการประสานงานโดยตรงกับ ผู้ปฏิบัติงาน	33	8.1	376	91.1	76	18.6	151	36.9	104	25.4	45	11.0	2.31	0.93
17. โรงเรียนขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ได้แก่														
4.1 ชุมชน	52	12.7	357	87.3	88	21.5	86	21.0	967	23.5	87	23.1	2.51	1.11
4.2 โรงเรียนอื่นๆ	56	13.7	353	86.3	72	17.6	99	24.2	109	26.7	73	17.8	2.52	1.04
4.3 หน่วยงานของรัฐ	44	10.8	365	89.2	47	11.5	80	19.6	131	32.0	107	26.2	2.82	1.00
4.4 สถาบันอุดมศึกษา	58	14.2	3515	85.8	43	10.5	86	21.0	88	21.5	134	32.8	2.89	1.05
4.5 องค์กรเอกชน	66	16.1	343	83.9	35	8.6	72	17.6	122	29.8	114	27.9	2.92	0.97
รวม	793	8.1	7796	91.9	915	11.1	1995	22.9	2802	34.1	1970	23.8		

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนต้งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการ ร้อยละ 91.9 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญห ร้อยละ 8.1 ซึ่งมีระดับความต้องการที่พบมากจัดเป็นความต้องการระดับมาก ร้อยละ 34.1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนต้งแวดล้อมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวง ปัญหาครูขาดการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการในการแก้ไขปัญหโรงเรียนไม่มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนต้งแวดล้อมศึกษาตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ร้อยละ 97.1 97.1 และ 96.8 ตามลำดับ ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.84 2.08 และ 2.90 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการบริหาร
การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษา

การบริหารการจัดการเรียนการสอน	ระดับของความต้องการ													
	ไม่มีความต้องการ	มีความต้องการ	1	2	3	4								
ด้านบุคลากร	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S.D.				
1.ครูมีจำนวนไม่เพียงพอ	36	8.8	373	91.2	28	6.8	64	15.6	109	26.7	172	42.1	3.14	0.96
2.ครูขาดความรู้และทักษะใน กระบวนการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิด ความสนใจและเข้าใจในเรื่องทฤษฎี	13	3.2	396	96.8	37	9.0	96	32.5	184	45.0	79	19.3	2.77	0.87
3. ครูมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสิ่งแวดล้อม สื่อที่จะนำมาสอนไม่เพียงพอ	20	4.9	389	95.1	38	9.3	113	27.6	160	39.1	78	19.1	2.71	0.90
รวม	69	5.6	1158	94.4	103	8.4	273	22.3	453	36.9	329	26.8		

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหาคณาการจัดการเรียนการสอน
 ตั้งแวดล้อมศึกษาด้านบุคลากรตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีความ
 ต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านบุคลากร ร้อยละ 94.5 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหา
 ร้อยละ 5.6 โดยเป็นปัญหาระดับมากร้อยละ 36.9 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่
 มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาคณาการความรู้และทักษะในกระบวนการสอนที่ทำให้
 นักเรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ปัญหาคณาการความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาตั้งแวดล้อม
 ที่จะนำมาสอนไม่เพียงพอ และ ปัญหาคณาการมีจำนวนไม่เพียงพอ ร้อยละ 96.8 95.1 และ 91.2 ตาม
 ลำดับ ซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.77 2.71 และ 3.14 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวน ร้อยละ กำจัดเสียและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการบริหารน
การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาคำนวณวัสดุอุปกรณ์ในโรงเรียนประถมศึกษา

การบริหารการจัดการเรียนการสอน	ระดับของความต้องการ													
	1	2	3	4										
การบริการจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ	มีความต้องการ												
จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ \bar{X} S.D.										
ค่าวัสดุอุปกรณ์														
1. ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง	10	2.4	399	97.6	30	7.3	80	19.6	144	35.2	145	35.5	3.01	0.93
2. ครูมีชั่วโมงสอนมากไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ	6	1.5	403	98.5	19	4.6	54	13.2	121	29.6	209	51.1	3.29	0.87
3. ครูมีความรู้และทักษะในการใช้สื่อ ไม่เพียงพอ	13	3.2	396	96.8	49	12.0	127	31.1	136	33.3	84	20.5	2.64	0.95
4. ขาดความร่วมมือจากแหล่งวิทยากรอื่นเมื่อ ไปขอยืมสื่อ	29	7.1	380	92.9	53	13.0	104	25.4	128	31.3	95	23.2	2.70	1.00
5. ครูไม่ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเป็นสื่อ ประกอบการสอน	18	4.4	391	95.6	71	17.4	121	29.6	133	32.5	66	16.1	2.50	0.98
รวม	76	3.7	1969	96.3	222	10.9	486	23.7	662	32.4	599	29.3		

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหาคำสั่งการเรียนการสอน
ถึงแควดล้อมศึกษาคำนวณวัตถุประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีความ
ต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 96.3 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 3.7
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาคำสั่งการเรียนการสอนมากไม่
มีเวลาในการผลิตสื่อ ปัญหาครูขาดทักษะในการผลิตสื่อขึ้นใช้เอง และปัญหาคำสั่งการมีความรู้และ
ทักษะในการใช้สื่อไม่เพียงพอ ร้อยละ 98.5 97.6 และ 96.8 ตามลำดับซึ่งจัดเป็นปัญหาระดับมาก
โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.29 3.01 และ 2.64 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหการบริหาร
การจัดการเรียนการสอนถึงแวดล้อมศึกษาด้านงบประมาณในโรงเรียนประถมศึกษา

การบริหารการจัดการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ									
	1	2	3	4	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	\bar{X} S.D.						
1. การไม่ได้รับการสนับสนุนด้าน งบประมาณในการปฏิบัติงาน ตามแผนในการจัดการเรียน การสอนถึงแวดล้อมศึกษา	18	4.4	391	95.4	17	4.2	35	8.6	114	27.9	225	55.0	3.40	0.83
2. โรงเรียนขาดงบประมาณในการ จัดซื้อ / จัดทำสื่อการเรียนการ สอนถึงแวดล้อมศึกษา	12	2.9	397	97.1	14	3.4	33	8.1	124	30.3	226	55.3	3.42	0.79
3. โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณ สำหรับส่งครูไปอบรมดูงาน	29	7.1	380	92.9	24	5.9	41	10.0	91	22.2	224	54.8	3.36	0.91
รวม	59	4.8	1168	95.2	55	4.5	109	8.8	329	26.8	675	55.1		

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหากาการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดลอมศึกษาด้านงบประมาณตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 95.2 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 4.8 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการในการแก้ไขปัญหารองเรียนขาดงบประมาณในการจัดซื้อ/จัดทำสื่อการเรียนการสอนสิ่งแวดลอมศึกษา ร้อยละ 97.1 ซึ่งเป็นความต้องการในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.42

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ร้อยละของความวิตกกังวลของผู้บริหารต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการบริหารในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ		มีความต้องการ		ระดับของความต้องการ			
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	1	2	3	4
1. ด้านการจัดการ	8.1	91.9	11.1	22.9	34.1	23.8		
2. ด้านบุคลากร	5.6	99.4	8.4	22.3	36.9	21.8		
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.7	96.3	10.9	23.7	32.4	29.3		
4. ด้านงบประมาณ	4.8	95.2	4.5	8.8	26.8	55.1		
รวม	5.6	95.4	8.7	19.4	32.6	33.7		

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหารื่องถึงแวดล้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมร้อยละ 95.4 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 5.6 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้าน บุคลากร ร้อยละ 99.4 ซึ่งมีระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหามากจัดอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.9

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียน การสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดการจัดเนื้อหาในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ระดับของความต้องการ				\bar{X}	S.D.								
	1	2	3	4										
ดำเนินการจัดเนื้อหา	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ								
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ								
1. โรงเรียนจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรและคู่มือวัด และประเมินผลตามหลักสูตรประถมศึกษา ฉบับปรับปรุง 2533 ให้ครูได้ไม่เพียงพอ	112	27.4	297	72.6	102	24.9	101	24.7	42	10.3	52	12.7	2.15	1.08
2. โรงเรียนไม่ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรม หรือประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตรกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยเน้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สิ่งแวดล้อมศึกษา	65	15.9	349	84.1	41	10.0	57	13.9	126	30.8	120	29.3	2.94	1.00
3. สปอ. , สปบ. และกลุ่มโรงเรียน ไม่มีการ ร่วมกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ศึกษาตามนโยบายการจัดการเรียนการสอนที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด	47	11.5	362	88.5	28	6.8	58	14.2	137	33.5	139	34.0	3.07	0.92

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ									
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	\bar{X}	S.D.					
4. การประเมินผลการเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ														
สิ่งแวดล้อมตามหลักวัตถุประสงค์การเรียนการสอน														
ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตทำได้อีก	28	6.8	381	93.2	48	11.7	97	23.7	155	37.9	81	19.3	2.71	0.94
5. ครูไม่มีการทำแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียน														
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน														
สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ														
ปัจจุบันและสภาพท้องถิ่น	35	8.6	374	91.4	37	9.0	64	15.6	140	34.2	133	32.5	2.99	0.96
6. ครูได้รับการนิเทศและการแนะนำในการจัดทำ														
แผนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาไม่เพียงพอ	45	11.0	364	89.0	39	9.5	77	18.8	146	35.7	102	24.9	2.85	0.95
7. ครูผู้สอนกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต														
มีปัญหาในการทำเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ														
การจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งได้แก่														
7.1 แผนการสอน	84	20.5	325	79.5	34	8.3	74	18.1	127	31.1	90	22.0	2.84	0.95
7.2 บันทึกการสอน	68	16.6	341	83.4	42	10.3	76	18.6	137	33.5	86	21.0	2.78	0.96

(ต่อ)

	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ		ระดับของความต้องการ				\bar{X}	S.D.						
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4								
การจัดการเรียนการสอน														
ดำเนินการจัดเนื้อหา														
7.3 คู่มือครู หรือ คู่มือการสอน	44	10.8	365	89.2	59	14.4	69	16.9	134	32.8	103	25.2	2.77	1.03
7.4 เอกสารประกอบการสอน	47	11.5	362	89.5	42	10.3	69	16.9	128	31.3	123	30.1	2.92	1.00
7.5 แบบฝึกหัดหรือแบบปฏิบัติการ	46	11.2	363	89.8	51	12.5	72	17.6	142	34.7	98	24.0	2.79	0.99
7.6 ใบงานหรือใบความรู้	38	9.3	371	90.7	45	11.0	71	17.4	148	36.2	107	26.2	2.85	0.97
8. การจัดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้ตรงตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรทำได้ยาก	27	6.6	382	93.4	47	11.5	86	21.0	144	35.2	105	25.7	2.80	0.98
9. การจัดเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนใน การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันทำได้ยาก	34	8.3	375	91.7	60	14.7	82	20.0	151	36.9	82	20.0	2.68	0.99
10. การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งแวดล้อมนั้นทำได้ยาก	27	6.6	389	93.4	27	6.6	86	21.0	170	41.6	99	24.2	2.89	0.87

(ต่อ)

	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ									
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4						
การจัดการเรียนการสอน														
ด้านการจัดเนื้อหา														
11. การนำเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่อไปมี														
ในการนำไปจัดการเรียนการ														
11.1 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห	28	6.8	381	93.2	42	10.3	80	19.6	152	37.2	107	26.2	2.85	0.95
สิ่งแวดล้อมทางดิน														
11.2 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห	33	8.1	376	91.9	38	9.3	64	15.6	152	37.2	122	29.8	2.95	0.95
สิ่งแวดล้อมทางน้ำ														
11.3 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห	25	6.1	384	93.9	52	12.7	71	17.4	142	34.7	119	29.1	2.85	1.01
สิ่งแวดล้อมทางอากาศ														
11.4 การอนุรักษ์ การป้องกันและแก้ไขปัญห	40	9.8	369	90.2	70	17.1	80	19.6	133	32.5	86	21.0	2.64	1.04
สิ่งแวดล้อมทางเสียง														
11.5 การป้องกันแก้ไขปัญหภาวะร้อน	47	11.5	362	88.5	52	12.7	68	16.6	119	29.1	123	30.1	2.86	1.04
กระเจก														
11.6 การป้องกันแก้ไขปรากฏการณ์เอลนีโน	42	10.3	367	89.7	39	9.5	65	15.9	100	24.4	163	39.9	3.05	1.02
รวม	962	11.2	7627	88.8	995	11.6	1567	18.2	2566	29.9	2500	29.1		

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหามารการการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาด้านการจัดเนื้อหาตามความคิดเห็นของครู พบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 88.8 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาร้อยละ 11.2 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหามารการนำความรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์การป้องกันและแก้ไขปัญหามารการสิ่งแวดล้อมทางอากาศไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา ปัญหามารการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ทำได้ยาก และปัญหามารการจัดเนื้อหาสิ่งแวดล้อมศึกษาให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ทำได้ยาก ร้อยละ 93.9 93.4 และ 93.4 ตามลำดับซึ่งเป็นปัญหาระดับมากโดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.85 2.89 และ 2.80 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน
 สังกัดสภามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ	\bar{X}	S.D.							
	1	2	3	4										
1.การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาในบทเรียน ทำได้อาก	29	7.1	380	92.9	61	14.9	129	31.5	130	31.8	60	14.7	2.50	0.94
2.การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ วัตถุประสงค์ด้านพุทธิพิสัยทำได้อาก	27	6.6	382	93.4	60	14.7	130	31.8	147	35.9	45	11.0	2.46	0.89
3.การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ วัตถุประสงค์ด้านจิตพิสัยทำได้อาก	26	6.4	383	93.6	42	10.3	101	24.7	167	40.8	73	17.8	2.71	0.90
4.การจัดการเรียนการสอนได้บรรลุ วัตถุประสงค์ด้านทักษะพิสัยทำได้อาก	18	4.4	391	95.6	60	14.7	121	29.6	134	32.8	76	18.6	2.58	0.97
5. ครูไม่มีเวลาในการเตรียมตัวจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เนื่องจากมีหน้าที่อื่น นอกเหนือจากการสอนที่ได้รับจากทางโรงเรียน	41	10.0	368	90.0	44	10.8	116	28.4	132	32.3	76	18.6	2.65	0.94

(ต่อ)

การจัดการเรียนรู้การสอน	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ		ระดับของความต้องการ											
	1	2	3	4	X	S.D.								
ดำเนินการเรียนการสอน														
ดำเนินการเรียนการสอน														
6. ครูขาดความรู้และทักษะในการใช้วิธีการสอนดังต่อไปนี้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา														
6.1 การบรรยาย	92	22.5	317	77.5	96	22.5	139	34.0	52	12.7	30	7.3	2.05	0.92
6.2 การอภิปราย	75	18.3	334	81.7	111	27.1	137	33.5	58	14.2	28	6.8	2.01	0.92
6.3 การใช้ศูนย์การเรียนรู้	41	10.0	368	90.0	65	15.9	117	28.6	123	30.1	63	15.4	2.50	0.97
6.4 การใช้กระบวนการแก้ปัญหา	52	12.7	357	87.3	66	16.1	118	28.9	127	31.1	46	11.2	2.43	0.94
6.5 การใช้กระบวนการสืบสอบ	51	12.5	358	87.5	57	13.9	113	27.6	121	29.6	67	16.4	2.55	0.97
6.6 การใช้กระบวนการกลุ่ม	80	19.6	329	80.4	72	17.6	130	31.8	83	20.3	44	10.8	2.30	0.96
6.7 การใช้สถานการณ์จำลอง	50	12.2	359	87.8	59	14.4	133	32.5	109	26.7	58	14.2	2.46	0.95
6.8 การใช้วีดิทัศน์	53	13.0	356	87.0	61	14.9	101	24.7	117	28.6	77	18.8	2.59	1.01
6.9 การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ	51	12.5	358	87.5	54	13.2	118	28.9	124	30.3	62	15.2	2.54	0.95
6.10 การแสดงบทบาทสมมติ	64	15.6	345	84.4	69	16.9	133	32.5	109	26.7	34	8.3	2.31	0.90

(ต่อ)

	ระดับของความต้องการ			
	1	2	3	4
ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				
การจัดการเรียนการสอน				
ค่านกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ \bar{X} S.D.
7.ครูไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารในการ				
จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	67 16.4 342 83.6 80 19.6 98 24.0 105 25.7 59 14.4 2.42 1.03			
8.โรงเรียนขาดแคลนงบประมาณในการนำ				
นักเรียนไปทัศนศึกษา	29 7.1 380 82.9 24 5.9 41 10.0 91 22.2 224 54.8 3.36 0.91			
9.ครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียน				
การสอนต่อไปนี้				
9.1 การบรรยายโดยใช้สื่อการเรียนการสอน				
ประกอบ	72 17.6 337 82.4 74 18.1 139 34.0 80 19.6 44 10.8 2.28 0.95			
9.2 การให้นักเรียนรวบรวมภาพและเอกสาร				
ที่เกี่ยวข้องสิ่งแวดล้อม	58 14.2 351 85.8 60 14.7 133 32.5 122 29.8 36 8.8 2.38 0.89			
9.3 การแบ่งกลุ่มให้นักเรียนอภิปรายถึงคุณค่า				
และความสำคัญของสิ่งแวดล้อม	50 12.2 359 87.8 85 20.8 117 28.6 112 27.4 45 11.0 2.33 0.97			

(ต่อ)

การจัดทําโครงการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ									
	1	2	3	4	1	2	3	4						
9.4 การให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา สิ่งแวดล้อมและเสนอแนะทางแก้ไขหรือ จัดทําโครงการเกี่ยวกับการณ์อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	28	6.8	381	93.2	54	13.2	130	31.8	137	33.5	60	14.7	2.53	0.92
9.5 การให้นักเรียนเขียนคำขวัญ บทความ หรือวาคภาพที่เกี่ยวกับความสำคัญของ การณ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	56	13.7	353	86.3	95	23.2	118	28.9	93	22.7	47	11.5	2.26	1.00
รวม	1110	12.3	7888	87.7	1149	16.1	1621	29.1	2473	27.5	1354	15.0		

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหามาตรการจัดการเรียนการสอน
 ถึงแวดล้อมศึกษาด้านการจัดกิจกรรมตามความคิดเห็นของครู พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการ
 ในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดกิจกรรม ร้อยละ 87.7 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหา
 ร้อยละ 12.3 ซึ่งมีระดับปัญหาที่พบมากจัดอยู่ในระดับมากน้อย ร้อยละ 29.1 เมื่อพิจารณาเป็น
 รายข้อ พบว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหามาตรการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์
 ประสงค์ด้านทักษะพิสัยที่ทำได้ยาก ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์
 ด้านจิตพิสัยที่ทำได้ยาก และปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้าน
 ทักษะพิสัยที่ทำได้ยาก ร้อยละ 95.6 93.6 และ 93.4 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 2.58 2.71 และ
 2.46 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน
 สิ่งแวดล้อมศึกษาค้นคว้าเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ	X	S.D.							
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ										
1. ห้องสมุด โรงเรียนขาดแคลนหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา สำหรับ นักเรียนศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน	24	5.9	385	94.1	31	7.6	81	19.8	125	30.6	148	36.2	3.01	0.96
2. ไม่มีคู่มือครูเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัด การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	47	11.5	362	88.5	37	9.0	106	25.6	127	31.1	92	22.5	2.76	0.95
3. โรงเรียนขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่ เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมศึกษา	19	4.6	390	95.4	31	7.6	78	19.1	135	33.0	146	35.7	3.02	0.95
4. โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำและ จัดซื้อสื่อการเรียนการสอน	7	1.7	402	98.3	32	7.8	49	12.0	135	33.0	186	45.5	3.18	0.93
5. ขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อ การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา	33	8.1	376	91.9	33	8.1	103	25.2	158	38.6	82	20.0	2.77	0.89

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ													
	1	2	3	4										
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับของความต้องการ													
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ \bar{X} S.D.										
6. มีความรู้และทักษะในการใช้สื่อการเรียน														
การสอนไม่ดีพอ	37	9.0	372	91.0	68	16.6	119	29.1	130	31.8	55	13.4	2.46	0.96
7. เนื่องจากมีเวลาจำกัด ทำให้ออกไปได้แหล่ง														
วิทยาการเพื่อประกอบการเรียนการสอน														
ไม่เพียงพอ	14	3.4	395	92.6	35	8.6	86	21.0	177	43.3	97	23.7	2.85	0.89
8. โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากแหล่ง														
วิทยาการในท้องถิ่นเมื่อนักเรียนไปศึกษา														
ค้นคว้าข้อมูล	46	11.2	363	88.8	65	15.6	101	24.7	121	29.6	76	18.6	2.57	1.01
รวม	227	7.0	3045	93.0	332	10.2	723	22.1	1108	33.7	882	27.0		

ตารางที่ 29 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอน
ตั้งแวดล้อมศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

สภาพการจัดการเรียนการสอน	ไม่มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
1. การวัดและประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนการสอนให้ครบทั้งด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยทำได้ยาก	28	6.8	381	93.2	52	12.7	101	24.7	163	39.9	65	15.9	2.63	0.92
2. การวัดผลไม่สามารถกระทำได้อย่างสม่ำเสมอ เพราะมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา	33	8.1	376	91.9	53	13.0	92	22.5	181	44.3	50	12.2	2.61	0.89
3. ครูไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมิน ผลตามหลักสูตรประถมศึกษาฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวัดและ ประเมินผล	84	20.5	325	79.5	44	10.8	106	25.9	108	26.4	67	16.4	2.61	0.96
4. นักเรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบ อัตโนมัติ	20	4.9	389	95.1	44	10.8	100	24.4	157	38.4	88	21.5	2.74	0.90
5. ท่านมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการสร้าง เครื่องมือเพื่อวัดพัฒนาการของนักเรียน	26	6.4	383	93.6	62	15.2	127	31.1	122	29.8	72	17.6	2.53	0.98

(ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ		ระดับของความต้องการ											
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	1	2	3	4								
6. ผลจากการประเมินไม่ได้นำมาปรับปรุงการจัด	57	13.9	352	86.1	56	13.7	123	20.1	123	30.1	50	12.2	2.47	0.92
การเรียนการสอนของครู														
รวม	248	10.1	2206	89.9	311	12.7	649	26.4	854	34.8	392	16.0		

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนถึงแนวคิดสัมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 89.9 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านการวัดและประเมินผล คิดเป็นร้อยละ 10.1 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหานักเรียนขาดความรู้และทักษะในการทำข้อสอบอัตนัย ร้อยละ 93.6 ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 2.74 จัดเป็นความต้องการในระดับมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ร้อยละของความคิดเห็นของครูต่อความต้องการในการแก้ไขปัญหาการบริหารการจัดการเรียนการสอนที่แวดล้อมศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษา

	ไม่มีความต้องการ มีความต้องการ				ระดับของความต้องการ			
	ร้อยละ		ร้อยละ		ร้อยละ		ร้อยละ	
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
การจัดการเรียนการสอน								
1. ด้านการจัดเนื้อหา	11.2	88.8	11.6	18.2	29.9	29.1	29.1	29.1
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	12.3	87.7	16.1	29.1	27.5	27.5	15.0	15.0
3. ด้านสื่อการสอน	7.0	93.0	10.2	22.1	33.7	33.7	27.0	27.0
4. ด้านการวัดและประเมินผล	10.1	89.9	12.7	26.4	34.8	34.8	16.0	16.0
รวม	10.1	89.9	12.7	23.9	31.5	31.5	21.8	21.8

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า ความต้องการในการแก้ไขปัญหารื่องตั้งแวด้อมศึกษา ตามความคิดเห็นของครู พบว่า ครูมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยรวม ร้อยละ 89.6 และไม่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหา ร้อยละ 10.4 เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความต้องการในการแก้ไขปัญหาด้านสื่อการสอน ร้อยละ 93.0 ซึ่งมี ระดับความต้องการในการแก้ไขปัญหาคืออยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 37.7

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย